

1 **Apc 16:25** Éjféltájban pedig Pál és Silás imádkozva, énekkel dicsőítették az Istent. A foglyok pedig hallgatták őket. És hirtelen nagy földindulás lett, úgyannyira, hogy megrendültek a tömlőc fundamentumai; és azonnal megnyíltak az ajtók mind, és mindnyájuk a bilincsei feloldódtak. Fölserkenve pedig a tömlőctartó, és látván, hogy nyitva vannak a tömlőcnek ajtajai, kivonva fegyverét, meg akarta magát ölni, azt gondolván, hogy elszöktek a foglyok. Pál azonban nagy fennszóval kiáltott, mondván: Semmi kárt ne tégy magadban; mert mindnyájan itt vagyunk! Az pedig világot kérve beugrott, és remegve borult Pál és Silás elé, És kihozva őket, mondta: Uraim, mit kell nekem cselekednem, hogy üdvözüljek? Azok pedig mondták: Higgy az Úr Jézus Krisztusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házad népe! És hirdették neki az Úrnak igéjét, és mindazoknak, kik az ő házában voltak. És az magához vette őket az éjszakának azon órájában, megmosta az ütésektől; és megkeresztelkedtek azonnal ő és az övéi mindnyájan. És bevitte őket házába, asztalt terített nekik, és egész háznépével egyben örvendezett, hogy hitt az Istennek.

A Föltámadás utáni 50 napos időszak 3 vasárnapja felszólítás.

Múltvasárnap: Örüljetek, Jubilate!

Jövő vasárnap: Imádkozzatok, Rogate!

A mai köztük lévő alkalmon:

Énekeljetek, latinul Cantate!

Stílusosan most énekeljük el textusunkat.

Az ének szerzője: Győri Gábor Ádám

Filippiben...

1. Az éneklés gyökerei

a munkadalok – munka ritmusadó

Zenetudósok ismerték föl a zene, a ritmus ősi nyomait a munkadalokban

b sirató énekek

Ha mélyen érinti az embert a sors, az éneklés magaslatára kerül a szó, a kimondhatatlan érzés.

c árus strófák, ujjongó dalok

522-es énekünk: Haza vágyom. Fut a hajó révbe, Tengerbe a folyam. A kisgyermek Fut anyja ölébe, Én meg hozzád, Uram. Énekeltem búban, örömben, Egy ének az, mit nem feledtem: Haza vágyom. Vannak dolgok, melyek csak kiénekelhetők, mert kimondhatatlanok.

2. A szakrális zene megjelenése 1 Móz 4, 21kk Jubál hangszeres muzsika

Akkor kezdték segítségül hívni az Isten nevét

Gáncs Aladár, az Ötödik evangélista könyv szerzője:

A világi ének: Ami szívemen a számon

Szagrális ének: Az van a számon, aminek a szívemben kéne lenni!

3. A hangszerek prédikációja

A klasszikus, analóg hangszereket két fő csoportra oszthatjuk lelki értelemben is:

a. Perkussziós, vagy pengetős, ütősökre ezek a földi élet képviselői a keresztyén muzsikában:

Ha ennek a hangját egy hangkép segítségével elemezzük, azt látjuk, olyan, mint az emberi élet. Nagy intenzitással kezdődik. A biológusok azt mondják, nagy a vitális kapacitás. Megpengetem a gitárhúrt. Nagy hangerővel kezdi, azután szép lassan kihalkul, végül meghal. Ez az emberi élet, a halandó sors diagramja.

A húros, perkusszív hangszerek eredetéről hadd mondjam el egy gyermekkoromban az iskolában hallott elméletet. A hárfa, a lant az íjból alakult ki, amikor az íjász kilőtte a nyílvevesszőt, hangot adott a húr.

Egyébként itt a képen van egy ősi afrikai hangszer, melyet íjlantra is neveznek.

Régi vágya az emberiségnek, hogy a harci eszközöket inkább a béke ügyére fordítsák. Hát elég vegyes a kép, mert a közelharcos vérengzéshez éppen a dobot és a kürtöt használták, hogy bátorítsa a halálba rohanókat.

Vannak groteszk elnevezések is, mint a sztálinorgona, mely több ágyúcső egymás mellé szerelése miatt kapta ezt a nevet.

Dávid hét húros hárfa az azonban valóságos béketeremtő volt.

b. Fúvósok, sípos hangszerek melyek az örökéletre emlékeztetnek

A pengetős, húros hangszerekkel szemben (persze leegyszerűsítve a dolgot) a síp, a kürt, az orgonasíp egyenesen szól mindaddig, amíg fújják, illetve a billentyűt lenyomva tartjuk. Trajtler Gábor orgonaművész lelkészünk nemcsak a kántorképzőn, de a teológiai hymnológia órán megkockáztatta az örökkévalóság hangszerének nevezni ezt a több mint kétezer éve föltalált hangszert.

Hadd mondjam el, hogy mi magyarok büszkék lehetünk arra, hogy itt, nem messze Szentendrétől a római kori Aquincumban találták meg a világ legrégebbi orgona maradványát.

De azt sem hallgatom el, hogy az orgona, amit Kteszibiosz görög fizikus Kr.e. a 200-as években talált föl a pánsíp és a duda alkatrészeinek egybeépítésével, az őskeresztyének számára nem jó emléké hangszer volt.

A keresztyénüldözések amfiteátrumaiban ott keveredett össze éles hangja az oroslánok ordításával és az mártírok jajgatásával.

Érdekes módon ez a hangszer „megtért”, illetve betért a keresztyén templomokba és közel két évezrede immár ott is lakik. A világ orgonáinak 99%-a templomi hangszer!

Üzenet tehát, hogy az életünkben keveredik a mulandóság perkusszivitása és az örökkévalóság állandósága.

Üzeni az egyházzeneészeknek is, hogy ne legyenek egyoldalú rajongások. Békíteni akar frakkos orgonisták, karvezetők és farmernadrágos gitárosok között. Csak így tölts be a muzsika szakra missziói feladatát.

A keresztyén egyházzene feladata, hogy a kettőt arányosan egyesítse. Teológiailag ez azt jelenti, hogy egyaránt foglalkozni kell az ember testi, ideig való életén túl az örökélettel és fordítva. Az igazi boldogság és sikeres élet titka, hogy arányban van-e jelen mindennapi életünkben, az immanens és a transzcendens valóság.

Kikívánkozik belőlem még egy dolog.

A perkusszív hangszereken a szilárd anyag, a „matéria” rezonál. A húr és a rezonáló szekrény, a hegedű teste, vagy a gitár dobja.

Gondoltunk már arra, hogy ezzel szemben az orgonában semmi szilárd anyag nem rezeg, sőt nem szabad, hogy rezonáljon!

Az ajaksípos hangszerekben csak a levegőoszlop rezeg, – most mondjuk így: a LÉLEK!

Az orgona rezonáló tere azonban a templomhajó. Tehát minden templom lényegében hangszer. A templom épülete a hangszer része, és a benne éneklő gyülekezet. Az orgona – eredetileg a latin szerkezet szó – egybe nőtt a templommal és a gyülekezettel.

A filippi börtönben Pálék énekeltek. A rezonáló tér a rácsokkal lezárt cella és az éneket hallgató rabokon kívül úgy tűnik a börtönőr is!

3 4. Ének és misszió

Pálék éneklése a filippi börtönben misszió volt. Sokszor csak arról prédikálunk, hogy csoda történt, de az apostolok korrekt magatartása hatott a börtönőrre.

Ez nem egészen így van. Ha figyeltük, a börtönőr ezt mondja:

Uraim, mit kell nekem cselekednem, hogy üdvözüljek?

Nem azt mondja, hogy Uraim, mit tehetek önökért?

Nem. A börtönőr ott a saját öngyilkosságától megmenekülve a saját üdvösségének megszerzéséről kérdezősködik. Ez a legnagyobb hálálkodás, amit egy egyházzenesz, vagy prédikátor kaphat!

Figyeljete csak, egyházzeneszek! Kántorok, karvezetők, gitárosok! Nem elég, ha gratulálnak nektek egy egy produkció után. Nem elég, hogy elismernek, hogy megtapsolnak!

Akkor vagytok igazi egyházzeneszek, ha az orgonálásotok, az éneklésetek, a pengetésetek után sokan azt kérdezik, **MIT CSELEKEDJEM, HOGY ÜDVÖZÜLJEK?**

Miért? Azért, mert a börtönőr Pálék éneklését akarva, akaratlanul is hallgatta. Nem tudni, mi lett volna földrengés nélkül. De megállapíthatjuk, hogy a földrengés, és a helyükön maradó rabok története

csak katalizálta, siettette az ének, az énekes igehirdetés hatását.

Ne hallgassuk el, hogy a megtérés az énekléssel kezdődik. Ne hallgassuk el éppen az éneklés vasárnapján az éneklés, a szakrális muzsika missziói erejét, a gyülekezetplántáló lényegét.

Istentiszteletünk alcímeként ott olvashattuk: Dávid hárfája.

Dávid az egyházzeneszeket tanító ősünk. A képen látható kis plasztikán Dávid hárfázik. A Jubál fesztivál tizedik évfordulójára 2002. készítette egy mester. Dávid hárfája perkussziós hangszer volt, de alkalmas volt arra Dávid összes zsoltárával együtt, hogy dühöngő, háborgó, dárdahajigáló Saulok lelki békét nyerjenek hangja hallatán.

Milyen zene vesz téged körül napról napra? Dühöngtető- öklöztető, vadító, vagy békítő. Sajnálom magunkat. A zenekonzervek állandóan szólnak. Legtöbbnek nemcsak a primitív zeneisége, hanem felizgató, ördögi tartalma ártalmas a testi lelki egészségre. És nem tudod kikapcsolni, mert ha nem a szomszédod hifije, vagy éjjel a házad előtt elguruló autó subwooferjéből lükteti az agyadat, hanem az áruház minden emeltén, tinédzserek fülhallgatójában ontja az erőszak, a düh és a félelem akkordjait.

Vigyázat! Dávid hárfája nem andalító, relaxáló muzsika, mely életbörtönfalak rabságában kábít. Dávid szívet csöndesítő harmóniája nem zsákutcás alkalmazás, melynek hatása után annál elviselhetlenebb az életrabság!

Ez a Muzsikát Teremtő Isten összhangzattana. Mely nem improvizáció, hanem évezredes partitúrája van.

Tartalma és harmóniái nagyon is előrelátók, megoldást és föloldást adó kadenciák, az élet kezdetekhez és végekhez.

Ennek a muzsikának a tételeit tanulta be az énekesmadarak egész sora. Ez ihlette az első keresztyén himnuszokat. Nagy Gergelyt a róla elnevezett gregoriánnumok csodálatos egyszólamúságában, melyből a templomfalak alkottak a visszhangok késleltetésével sokszólamúságot.

Ez tette Johan S. Bachot az ötödik evangélistává. Erre a muzsikára vágyott a keresztyénellens Magyarországon az a sok Deák téri egyházzenei áhítaton részvevő gyülekezet. Ez tartotta össze a törökvész és az ellenreformáció idején kipusztult falvak evangélikus gyülekezeteit.

Ez a zene szólalt meg az Amerikába rabszolgaságra hurcolt afrikai négerek spirituáléiban.

Ez hozza össze a képen látható keresztyének ezreit a véres keresztyénüldöző államokban.

Az igazi egyházzenét nem érteni, hanem érezni kell. Ez látszik itt a felvételen a kemény keresztyénüldözéses országokban éneklő testvéreinken. Nézd az arcokat! Nem a zenét élik át, hanem az üdvösséget! Ott és itt nem az igemagyarázattal kezdődik a misszió, hanem az üdvösség énekes átélésével.

Ez lett a muzsikájuk az evangéliummal megközelíthetetlen új nemzedékeknek a jóléti társadalmak gyümölcstelen egyházaiban. Ezzel tesz bizonyosságot sok sok mai roma fiatal.

Ez nem az autodidakták zenéje, hanem azokért, akik az Úrjézusról és az Úrjézustól lettek tanítatva.

Ez a muzsika rácsokat és bilincseket törő. Nagyobb, mint a földrengés börtönfal döntőgető erő. Olvastuk, hogy a Filippi börtönt ért földrengés előtt egy nagyobb, erősebb rezgés történt.

Pálék éneke megrezgette a többi rabbal együtt a börtönőr szívét is.

Ezért a rettenetes földrengés és a képtelen helyzete ellenére

foglalkozik az élet legfontosabb kérdésével, az egyházzene legfontosabb tartalmával: Hogyan üdvözülhetek?

Milyen nagy misszió, mikor megszólal templomunk szeretett orgonája, énekel az énekkar és zenészeink muzsikálnak. Ne szégyellj, ha könny szökik a szemedbe, csak tudatosítsd magadban, hogy túl a zene szépségén az Üdvözítő szerezte üdvösséged hat meg téged!

Múlt héten anyák napi istentiszteletünk volt. Lelkészünk kislánya, Villó éneken hatódtam könnyekre. A mennyország hangja a tiszta gyermekének.

Az Úr Jézus mondta: **Máté 18:3** Bizony mondom nektek, ha meg nem tértek és olyanok nem lesztek, mint a kis gyermekek, semmiképpen nem mentek be a mennyeknek országába.

De – folytassuk – ha tiszta gyermeki éneket hallunk az Úr Jézus hozta szeretetről, az üdvösség öröme vesz körül.

Ez történt Filippiben a börtönben, földrengés előtt a többi rab és a rabtartó szívében!

Köszönjük meg az egyházzene Urának Pál és Sílás Üdvösségre misszionáló egyházzenei koncertjét!

Bárcsak sokan tennétek fel a mai nap folyamán a kérdést: Mit tegyek, hogy üdvözüljek?

Fejezzük csak be énekkel:

Életünknek nehéz útján mind rabok vagyunk.
Földre húz, mint nehéz kolonc, ezernyi bajunk.
Hogyha úgy érezzük, nem leszünk már boldogok,
Hallgassuk csak ezt a két rabot!
Jézus így szól azoknak, kik szomorú rabok:
Új életet, szabadságot, örömhírt hozok!

Imádkozzunk!

Teremtő Istenünk! Köszönjük az összhangot, a harmóniát és a ritmust! Köszönjük a Bibliát, az egyházzene és a keresztyén életvitel harmóniájának partitúráját!

Úr Jézus! Köszönjük, hogy örömmel vezetted az első keresztyén férfikart, pedig a Gecsemáné kertjébe, elfogatásod várt Reád. Köszönjük az evangéliumot, mely énekre fakaszt minden megtérőt!

Szentlélek! Köszönjük János evangélista vízióját az üvegtengeri kórusról. Nagyon vágyódunk, hogy mi is ott énekelhessük a Mózes és a Bárány énekét azokkal együtt, akik már odaát vannak szereteteink között!

Áldd meg az egyházzenét a megtérők kórusával! Ámen!